

Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen

Een investeerder of onderneming met directe investeringen in het buitenland is een onderneming die tenminste 10 procent van het gewone aandelenkapitaal van een buitenlandse onderneming bezit, of 10 procent van de stemrechten of het equivalent daarvan. Het gaat hierbij om een blijvend belang en om verkrijging van substantiële invloed in het management van de onderneming. Directe investeringen zijn opgebouwd uit aandelenkapitaal, deelnemingen in groepsmaatschappijen in het buitenland en kredietverlening. De spiegelbeeldige situatie – een Nederlandse onderneming die voor meer dan 10 procent buitenlandse handen is - kan natuurlijk eveneens voorkomen.

De winst die een onderneming met directe investeringen in het buitenland maakt, kan in de vorm van dividend worden uitgekeerd of worden ingehouden. De uitbetaling van dividend (post a in het onderstaande schema) wordt in bedrijfseconomische rapportages hetzelfde behandeld als in de nationale rekeningen: als een betaling van de buitenlandse dochteronderneming aan de Nederlandse investeerder of moederonderneming. De behandeling van de ingehouden winsten verschilt echter. Bedrijfseconomisch voegt de (buitenlandse) dochteronderneming de ingehouden winsten direct toe aan haar eigen vermogen en daarna via consolidatie ook aan het eigen vermogen van de Nederlandse moederonderneming. In de nationale rekeningen worden de ingehouden winsten echter als een (fictieve) uitkering geregistreerd.

De gedachte daarachter is de volgende. Het deel van de winst dat een buitenlandse dochteronderneming als dividend uitkeert, is vrij willekeurig en wordt volledig bepaald door de moeder die de dochteronderneming controleert. Omdat de nationale rekeningen een beeld geven van de totale winst – al dan niet uitgekeerd – is afgesproken ook de ingehouden winst fictief te laten uitbetalen. Daarvoor zijn twee boekingen nodig.

Ten eerste wordt het deel van de winst van de buitenlandse dochteronderneming dat niet in de vorm van dividend is afgedragen aan de Nederlandse investeerder / moederonderneming als ‘ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen’ geregistreerd (boekings b). Op die manier worden de ingehouden winsten dus (fictief) aan de Nederlandse moederonderneming uitbetaald. Via de tweede boeking wordt dit bedrag weer ‘teruggesluisd’ doordat de Nederlandse moeder het bedrag weer in de buitenlandse dochteronderneming investeert. Dit gebeurt in de vorm van de aankoop van aandelen (boekings c.).

Centraal Bureau voor de Statistiek

Voorbeeld

Totale winst	100
w.v. a. dividend	30
b. ingehouden winst	70

Vetgedrukt: toerekeningen volgens nationale rekeningen

Bedrijfseconomische registratie

Buitenlandse dochter

Uitgaven	Inkomsten
a. dividend	30

Registratie volgens nationale rekeningen

Buitenlandse dochter

Uitgaven / vorderingen	Inkomsten / schulden
a. dividend	30
b. ingehouden winst op directe investeringen	70
	c. uitgifte aandelenkapitaal
	70

De ingehouden winst van 70 wordt direct aan het eigen vermogen toegevoegd.

Nederlandse investeerder/moeder

Uitgaven	Inkomsten
	a. dividend
	30

Nederlandse investeerder/moeder

Uitgaven / vorderingen	Inkomsten / schulden
	a. dividend
	30
	b. ingehouden winst op directe investeringen
	70
c. aankoop aandelen	70

Het kan zijn dat het uitgekeerde dividend groter is dan de in een jaar behaalde winst. In dat geval zijn de ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen negatief evenals de compenserende aankoop van aandelen.